

Sygn. akt III CSK 20/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski

w sprawie z wniosku B. M.
przy uczestnictwie K. I.
o dział spadku i zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 maja 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie
z dnia 16 lipca 2014 r., sygn. akt II Ca 756/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; oddala
wniosek o wydanie orzeczenia o kosztach postępowania.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem wstępnym z dnia 9 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa - Krowodrzy w Krakowie ustalił, że umowa notarialna z dnia 30 stycznia 2012r o dział spadku oraz zniesienia współwłasności zawarta pomiędzy C. I., wnioskodawczynią i uczestnikiem jest nieważna z powodu błędu osób ją zawierających, które nie miały wiedzy co do tego, że nieruchomości objęte tą umową, tj. działki nr [...]1 i [...]2 położone w P. zostały zakwalifikowane do terenów osuwiskowych, co radykalnie zmniejsza ich wartość, a tym samym, gdyby wnioskodawczyni знаła ich rzeczywisty stan, nie zgodziłaby się na zawarcie umowy o ich przejęciu bez dopłat od uczestnika, który na podstawie tej umowy otrzymał atrakcyjną działkę nr [...]3 położoną w K.

Sąd Okręgowy zaskarżonym postanowieniem oddalił apelację uczestnika od orzeczenia Sądu Rejonowego, akceptując jego ustalenia i ocenę prawną, iż kontrahenci umowy nie mieli świadomości co do rzeczywistego stanu działek w P., a zatem działali pod wpływem istotnego błędu co do samej treści umowy, co uzasadnia uchylenie się wnioskodawczyni od skutków prawnych tej umowy na podstawie art. 1045 k.c.

Skarżący uczestnik postępowania wskazał dwie przyczyny, które, w jego ocenie, uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Pierwsza polega na istnieniu zagadnienia prawnego, czy nieziszczenie się przewidywania w zakresie mającej nastąpić w przyszłości zmiany charakteru lub wartości przedmiotu umowy o dział spadku stanowi błąd w rozumieniu art. 1045 w zw. z art. 84 k.c. Druga dotyczy zagadnienia, czy uchylenie się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli z powołaniem się na postępowanie, o którym mowa w art. 86 k.c., stanowi jednocześnie stwierdzenie o uchyleniu się od skutków złożonego oświadczenia woli.

Odnosząc się do tych przyczyn należy stwierdzić, że zagadnienie pierwsze rozstrzyga się z ustalonym stanem faktycznym. Sądy obu instancji ustaliły bowiem, że wszyscy kontrahenci umowy o dział spadku nie mieli wiedzy o zakwalifikowaniu działek jako terenów osuwiskowych, co, niezależnie od prognoz na przyszłość, już

w momencie zawierania umowy rzutowało w istotny sposób na wartość tych działek i co było podstawą do przyjęcia przez Sąd działania ich pod wpływem błędu. Wskazana zatem przez skarżącego przesłanka przyjęcia skargi do rozpoznania nie zachodzi. Jeśli zaś chodzi o przesłankę drugą, to Sąd nie poczynił ustaleń, aby którykolwiek z kontrahentów umowy działał w sposób podstępny, stąd powoływanie się przez skarżącego na przepis art. 86 k.c. jest chybione. Dlatego odmówiono przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), oddalając jednocześnie wniosek pełnomocnika wnioskodawczynie o przyznanie kosztów, jako przedwczesny, gdyż dotyczy rozstrzygnięcia odnoszącego się do postanowienia wstępnego, a nie do orzeczenia kończącego postępowanie.